

TIETOJA PALVELUNTARJOAJASTA, SEN TARJOAMISTA SIOITUSPALVELUISTA SEKÄ PALVELUIHIIN LIITTYVIEN RAHOITUSVÄLINEIDEN LUONTEESTA JA NIIDEN TYYPILLISIMMISTÄ RISKEISTÄ B10 GROUP

1 TIEDOT PALVELUNTARJOAJISTA

B10-konserniin kuuluu emoyhtiö B10 Group Oy:n lisäksi B10 Varainhoito Oy sekä B10 Varallisuussuunnittelu Oy.

B10 VARAINHOITO OY

B10 Varainhoito Oy on sijoituspalveluyritys, jolle Finanssivalvonta (Snellmaninkatu 6, 00100 Helsinki, www.finanssivalvonta.fi) on myöntänyt sijoituspalvelulain mukaisen toimiluvan omaisuudenhoitoon, sijoitusneuvontaan, toimeksiantojen välittämiseen sekä yritysjärjestelyihin ja pääomarakenteisiin liittyvään neuvontaan. B10 Varainhoito Oy on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuksella 2552536-4. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

B10 Varainhoito Oy:n sidonnaisasiamies toimii yhtiön lukuun ja vastuulla. Sidonnaisasiamies voi markkinoida B10 Varainhoito Oy:n tarjoamia varainhoitopalveluja sekä antaa sijoitusneuvontaa. B10 Varainhoito Oy:n käyttämät sidonnaisasiamiehet on rekisteröity Finanssivalvonnan ylläpitämään julkiseen sidonnaisasiamiesrekisteriin.

B10 VARALLISUUSSUUNNITTELU OY

B10 Varallisuussuunnittelu Oy on päätoiminen vakuutusedustaja, joka on rekisteröity Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin. B10 Varallisuussuunnittelu Oy on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuksella 3223567-2. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

YHTEYSTIEDOT JA ASIOINTI

B10 Groupin toimipiste sijaitsee osoitteessa Yrjönkatu 9 A, 00120 Helsinki. Lisätietoja: www.b10.fi.

Asiakas voi asioida B10-konserniyhtiöiden kanssa kirjeitse, puhelimitse, sähköpostilla tai tapaamalla yhtiön edustajia henkilökohtaisesti. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Asiakasraportoinnista sovitaan palvelukohtaisessa sopimuksessa.

TIEDONJAKO

Konserniyhtiöillä on oikeus jakaa asiakkaita koskevia tietoja keskenään.

2 TIEDOT B10 VARAINHOITO OY:N TARJOAMISTA SIOITUSPALVELUISTA

2.1 Omaisuudenhoito

B10 Varainhoito Oy tarjoaa asiakkailleen sijoituspalvelulain mukaista omaisuudenhoitoa. Omaisuudenhoitopalvelulla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan omaisuudenhoitajalle. Omaisuudenhoidosta tehdään asiakkaan kanssa kirjallinen sopimus, jossa sovitaan palvelusta ja sen ehdoista sekä palkkioista.

2.2 Sijoitusneuvonta

B10 Varainhoito Oy voi antaa asiakkailleen rahoitusvälineitä koskevia yksilöllisiä, sijoituspalvelulain mukaisia sijoitusneuvontasuosituksia. Yksilöllisen suosituksen antamisesta ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun asiakkaalle annetaan yleistä esittelyä yhtiön tarjoamista sijoituspalveluista tai rahastotuotteista. Markkinointi ei myöskään ole sijoitusneuvontaa.

3 ASIAKASLUOKITTELU JA SEN VAIKUTUKSET SOVELLETTAVIIN MENETTELYTAPAVAATIMUKSIIN

3.1 Yleistä

Sijoituspalvelulain mukaan sijoituspalvelun tarjoajan on luokiteltava asiakkaansa ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla. Sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

3.2 Hakemus tulla luokitelluksi toisessa asiakasluokassa

Asiakkaalla on oikeus hakea yhtiön tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasääntösten soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana.

Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa B10 Varainhoito Oy:lle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

3.3 Asiakasluokittelun vaikutukset sijoittajansuojaan

Lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata sijoitusrahastotoimintaa. Sijoittajien korvausrahastosta laajemmin kohdassa 8.

3.4 Asiakasluokittelun vaikutus sovellettaviin menettelytapavaatimuksiin

3.4.1 Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle annetaan ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot tarjoajasta sekä tarjottavasta palvelusta. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös B10 Varainhoito Oy:n kotisivuilla.

Soveltuvuuden arvioiminen:

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle B10 Varainhoito Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, riskinottohalukkuudesta, riskin- ja tappionsietokyvystä sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. B10 Varainhoito Oy hankkii asiakkaalta edellä mainittuja tietoja myös rahanpesun estämistä koskevaan sääntelyyn perustuvien velvoitteidensa täyttämiseksi. B10 Varainhoito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

B10 Varainhoito Oy:n tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan mahdollisen riskin taloudellisesti ja onko asiakkaalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen. Jos riittäviä tietoja ei saada, B10 Varainhoito Oy ei voi suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. B10 Varainhoito Oy arvioi itsenäisesti sen, mikä merkitys annetaan sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on varmistua, että toimitaan asiakkaan parhaan edun mukaisesti. Tämän takia on tärkeää, että asiakas antaa B10 Varainhoito Oy:lle ajantasaiset ja oikeat tiedot. Näihin annettuihin tietoihin B10 Varainhoito Oy:llä on oikeus luottaa. Mikäli asiakkaan antamissa tiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia, on asiakkaan ilmoitettava näistä välittömästi B10 Varainhoito Oy:lle. B10 Varainhoito Oy myös päivittää tarpeen mukaan asiakkaille tehtyjä soveltuvuusarviointeja varmistaakseen, että asiakkaan omaisuudenhoitosalkun sisältö vastaa asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

3.4.2 Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava yleiskuvaus palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä, jos se on tarpeellista ottaen huomioon kyseisen asiakkaan sijoituskokemus.

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa ammattimaiselle asiakkaalle, B10 Varainhoito Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. B10 Varainhoito Oy hankkii asiakkaalta edellä mainittuja tietoja myös rahanpesun estämistä koskevaan sääntelyyn perustuvien velvoitteidensa täyttämiseksi. B10 Varainhoito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

B10 Varainhoito Oy:n tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita. Jos riittäviä tietoja ei saada, B10 Varainhoito Oy ei voi suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. B10 Varainhoito Oy arvioi itsenäisesti sen, mikä merkitys annetaan sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on luoda B10 Varainhoito Oy:lle mahdollisuus toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti. Tämän takia on tärkeää, että asiakas antaa ajantasaiset ja oikeat tiedot. Näihin asiakkaan antamiin tietoihin B10 Varainhoito Oy:llä on oikeus luottaa. Mikäli asiakkaan antamissa tiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia, on asiakkaan ilmoitettava näistä välittömästi.

3.4.3 Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää B10 Varainhoito Oy:ltä kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. B10 Varainhoito Oy harkitsee tapauskohtaisesti, suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suojaa koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

4. SIOITUSPALVELUYRITYKSEN PALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

B10 Varainhoito Oy perii asiakkailtaan omaisuudenhoidosta sekä sijoitusneuvonnasta kunkin asiakkaan kanssa yksilöllisesti tehdyssä sopimuksessa määritellyt palkkiot. Kulut arvopaperikaupoista ja säilytyksestä peritään asiakkaalta.

5. ETURISTIRIITATILANTEIDEN HALLINTA

Konserniyhtiöt noudattavat kunkin yhtiön hallituksen hyväksymiä toimintaperiaatteita eturistiriitojen hallinnasta mahdollisten eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista palvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta asiakkaan ja yhtiön välillä, johon saattaa liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös konserniyhtiön ja sen henkilökunnan välille tai kahden asiakkaan välille.

B10 Varainhoito Oy tarjoaa asiakkailleen sijoitusneuvontaa tai yksilöllistä omaisuudenhoitoa. Näitä palveluita tarjotessa on mahdollista, että eturistiriitatilanteita saattaa syntyä. B10 Varainhoito Oy pyrkii tunnistamaan ja ehkäisemään mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan, mistä liiketoiminnasta tai palvelusta on kyse.

Konserniyhtiöissä käytettyjä keinoja eturistiriitojen hallitsemiseen ovat mm. henkilökunnan kaupankäyntisäännöt, sisäinen valvonta ja palkitsemisen sekä hallinnon järjestäminen siten, ettei eturistiriitatilanteita pääsisi syntymään.

Eturistiriitojen ehkäiseminen on ensisijaista. Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, annetaan asiakkaalle riittävät tiedot eturistiriitatilanteen luonteesta tai lähteestä sekä kyseisten riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista. Tällöin asiakas voi itsenäisesti harkita, haluaako hän eturistiriitatilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan.

Konserniyhtiöt voivat myös kieltäytyä palvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteessa. Eturistiriitojen syntyessä asiakasta kohdellaan hyvän tavan mukaisesti.

Konserniyhtiöiden hallitukset tarkastavat yhtiön eturistiriitojen ehkäisemistä ja hallintaa koskevien toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

6. PALKKIONPALAUTUKSET

B10 Varainhoito Oy ei saa palkkioita tai palkkionpalautuksia omaisuudenhoitosalkuissa käytettyjen instrumenttien hallinnointipalkkioista, eikä asiakassalkkujen kaupankäynti- tai säilytyspalkkioista.

7. TOIMEKSIANTOJEN HUOLELLINEN TOTEUTTAMINEN (BEST EXECUTION)

B10 Varainhoito Oy on määritellyt omaisuudenhoitoa ja toimeksiantojen välittämistä koskevat toimintaperiaatteet, joilla pyritään saavuttamaan ei-ammattimaiseksi tai ammattimaiseksi asiakkaiksi luokitelluille asiakkaille paras mahdollinen lopputulos ottaen huomioon kaikki olennaiset seikat. Toimintaperiaatteissa kuvataan B10 Varainhoito Oy:n käyttämät toimeksiantojen toteuttamispaikat, niiden valintakriteerit sekä se, miten B10 Varainhoito Oy seuraa ja valvoo toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden noudattamista.

8. TIETOA SALKUNHOITON LIITTYVIEN JA VÄLITETTYJEN TOIMEKSIANTOJEN TOTEUTUKSESTA

B10 Varainhoito Oy valitsee huolellisesti ne toimeksiantojen toteuttamispalveluja tarjoavat yhteisöt, joille salkunhoitoon tai asiakastoimeksiantoihin liittyvät toimeksiannot annetaan toteutettavaksi. Pääosa B10 Varainhoito Oy:n toteutettavaksi antamista tai välittämistä toimeksiannoista koskee kaupankäyntiä ETF-indeksiosuusrahastoilla. ETF-indeksiosuusrahastot ovat tyypillisesti erittäin likvidejä sijoitusinstrumentteja, ja niillä tapahtuva kaupankäynti toteutuu tehokkasiin ja toimeksiantoa annettaessa verrattain hyvin tiedossa oleviin markkinahintoihin. Toimeksiantojen toteuttamiseen valittujen yhteisöjen toiminnan kustannustehokkuus, virheettömyys, hinnoittelun tehokkuus markkinoilla ja hallinnon luotettavuus ovat keskeisiä tekijäitä yhteistyötahojen valinnassa sekä arvioitaessa toimeksiantojen toteuttamisen laatua käytännössä.

Riippumattomana sijoituspalveluyrityksenä B10 Varainhoito Oy:llä ei ole sidoksia tai eturistiriitoja sen käyttämiin toimeksiantojen toteuttamispaikkoihin tai järjestelyitä, joiden perusteella toteuttamispaikat olisivat palauttaneet B10 Varainhoito Oy:lle osan perimistään välitys- tai toimeksiantopalkkioista.

Vuoden 2022 aikana B10 Varainhoito Oy:n toimeksiantojen toteuttamiseen eniten käytetyt yhteisöt ovat samoja kuin vuonna 2021 ja niiden kunkin suhteellinen osuus toteutettujen toimeksiantojen kokonaismäärästä on pysynyt ennallaan. Liitteenä olevassa taulukossa kerrotaan B10 Varainhoidon eniten käyttämät toimeksiantojen toteuttamispaikat vuonna 2022.

B10 Varainhoito Oy - Ammattimaiset asiakkaat

Rahoitusvälineaji	ETF Indeksiosuusrahasto				
Ilmoitus, jos edellisvuonna keskimäärin < 1 kauppapankkipäivää kohden	EI				
Kaupankäyntivolyyymilla mitattuna tärkeimmät toteuttamispaikat	Osuus kaupankäyntivolyyymista ilmaistuna prosenttiosuutena kyseisen lajin kokonaisvolyyymista	Osuus toteutetuista toimeksiannoista ilmaistuna prosenttiosuutena kyseisen lajin toimeksiantojen kokonaislukumäärästä	Passiivisten toimeksiantojen prosenttiosuus	Aggressiivisten toimeksiantojen prosenttiosuus	Kohdennettujen toimeksiantojen prosenttiosuus
Nordea (5299000DI3047E2LIV03)	50 %	50 %			
Bank Julius Baer Europe S.A. (EVK05K57XY1DEI13R011)	32 %	32 %			
UBS Europe SE (5299007QVIQ7IO64NX37)	17 %	17 %			

B10 Varainhoito Oy - Ei ammattimaiset asiakkaat

Rahoitusvälineaji	ETF Indeksiosuusrahasto				
Ilmoitus, jos edellisvuonna keskimäärin < 1 kauppapankkipäivää kohden	EI				
Kaupankäyntivolyyymilla mitattuna tärkeimmät toteuttamispaikat	Osuus kaupankäyntivolyyymista ilmaistuna prosenttiosuutena kyseisen lajin kokonaisvolyyymista	Osuus toteutetuista toimeksiannoista ilmaistuna prosenttiosuutena kyseisen lajin toimeksiantojen kokonaislukumäärästä	Passiivisten toimeksiantojen prosenttiosuus	Aggressiivisten toimeksiantojen prosenttiosuus	Kohdennettujen toimeksiantojen prosenttiosuus
Nordea (5299000DI3047E2LIV03)	84 %	84 %			
Bank Julius Baer Europe S.A. (EVK05K57XY1DEI13R011)	16 %	16 %			

9. PALKITSEMISPERIAATTEET

B10-konserni on määritellyt sen johdon ja henkilöstön palkitsemisessa noudatettavan palkka- ja palkkiopolitiikan. Palkitsemisperiaatteita laadittaessa on varmistettu, että järjestelmä kannustaa vastuulliseen liiketoimintaan, asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja eturistiriitojen välttämiseen asiakassuhteissa. Yhtiöiden hallitukset arvioivat säännöllisesti palkitsemisperiaatteita.

10. VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista. Asiakkaan tulee aina huolellisesti perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden perusteella. Verotus voi myös muuttua tulevaisuudessa.

11. ASIAKASVALITUKSET, ASIAKASNEUVONTA JA OIKEUSSUOJAKEINOT

Asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa B10 Varainhoito Oy:lle sen tarjoamaan palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä valituksesta tai vaatimuksesta. Yhtiö voi vastaanottaa yleisluontoista asiakaspalautetta suullisesti, mutta asiakasvalitukset pyydetään toimittamaan kirjallisessa muodossa sähköpostitse osoitteeseen info@b10.fi tai postitse osoitteeseen B10 Varainhoito Oy, Asiakasvalitukset, Yrjönkatu 9A, 00120 HELSINKI. Yhtiö pyrkii vastaamaan asiakkaiden palautteisiin ja valituksiin viikon kuluessa niiden vastaanottamisesta. Jos vastaaminen edellyttää laajempaa selvitystä, asiakkaalle vahvistetaan viikon kuluessa, että palaute on vastaanotettu ja annetaan arvioaika sille, milloin lopullinen vastaus pyritään antamaan.

Jos B10 Varainhoito Oy:n ja asiakkaan välillä ei päästä neuvotteluratkaisuun, voi asiakas pyytää Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä erimielisyyden ratkaistavaksi arvopaperilautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puhelinnumero on 09-6850120 ja Internet-sivu www.fine.fi. Arvopaperilautakunta neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisuja asioissa, jotka koskevat arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöä, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamista, hyvää arvopaperikauppatapaa sekä muuta arvopaperikäytäntöä. Palvelu on maksutonta ja on käytössä kaikille ei-ammattimaisille sijoittajille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen, pankkiin tai rahastoyhtiöön. Arvopaperilautakunnan puhelinnumero on 09-6850120. Lisätietoja saa Arvopaperilautakunnan Internet-sivuilta www.arvopaperilautakunta.fi.

Niissä tilanteissa, joissa B10 Varainhoito Oy:n ja Asiakkaan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajansuojalainsäädäntöä, Asiakkaalla on käytettävissään seuraava tuomioistuimen ulkopuolinen oikeussuojakeino: Kuluttajariitalautakunta.

Kuluttajariitalautakunta on puolueeton ja riippumaton asiantuntijaelin, jonka jäsenet edustavat tasapuolisesti kuluttajia ja elinkeinonharjoittajia. Se antaa ratkaisusuosituksia kuluttaja- ja asuntokauppariitoihin. Valitus on tehtävä kirjallisesti, mieluiten lautakunnan lomakkeella. Valituslomakkeen sekä ohjeita ja neuvoja saa kunnalliselta kuluttajaneuvojalta tai kuluttajariitalautakunnan www-sivuilta.

Kuluttajariitalautakunta, Hämeentie 3, PL 306, 00531 Helsinki, Puhelin: 029 566 5200, Faksi: 029 566 5249, Sähköposti: kril@oikeus.fi, www.kuluttajariita.fi

12. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Omaisuuksienhoitosopimuksen piiriin kuuluvat asiakasvarat säilytetään aina erillään B10 Varainhoito Oy:n omista varoista, asiakkaan itse valitseman luotettavan säilyttäjän hallinnan alaisuudessa asiakkaan omissa nimissä.

Asiakasvaroilla tarkoitetaan asiakkaan rahavaroja sekä muuta omaisuutta. Asiakkaiden varoja ja niiden muutoksia voidaan jatkuvasti seurata sekä kokonaisuutena että erikseen kunkin asiakkaan osalta.

Käyttämämme säilyttäjäpankit ovat EU-alueella, joten säilyttäjän mahdollisessa maksukyvyttömyystilanteessa noudatetaan tilivarojen osalta eurooppalaista talletussuojaa.

13. PUHELUIDEN JA SÄHKÖISTEN VIESTIEN TALLENTAMINEN

B10 Varainhoito Oy:llä on sijoituspalvelulakiin perustuva velvollisuus nauhoittaa ja tallentaa toimintaansa asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät Asiakkaan kanssa käytävät puhelut ja muu sähköinen viestintä. Tallenteita voidaan käyttää toimeksiannon todentamiseen, asiakaspalvelun kehittämiseen, riskienhallinnallisiin tarkoituksiin tai todisteina mahdollisten riitaisuuksien ratkaisemisessa. Nauhoitukset ja tallenteet ovat viranomaisille ja Asiakkaille pyynnöstä todennettavissa.

14. TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Tässä osiossa on kuvattu B10 Varainhoito Oy:n asiakassalkuissa käyttämiä sijoitusinstrumentteja sekä niihin liittyviä riskejä. Jäljempänä esitetty kuvaus ei ole tyhjentävä, eikä se välttämättä sisällä kaikkia mahdollisia kyseisiin sijoitusinstrumentteihin liittyviä riskejä. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan tulee tutustua huolellisesti sijoitusinstrumenttia koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin, jotta asiakas ymmärtää sijoittamiseen liittyvät riskit sekä sijoituspäätöksestä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan mukaan lukien verovaikutukset. Asiakkaan on syytä perehtyä myös sijoitusmarkkinoihin, erilaisiin sijoitusvaihtoehtoihin ja sijoituspalveluihin.

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista vaikutuksista. Ennen sijoitus- tai luotonottopäätöksen tekemistä on suositeltavaa tarvittaessa hankkia kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvia asiantuntijaneuvoja. On tärkeää muistaa, että rahoitusvälineiden historiallisen tuoton kehitys ei ole tae tulevista tuotoista.

Riskityyppien määritelmiä

Markkinariski tarkoittaa markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvaa riskiä.

Luottoriski tarkoittaa riskiä siitä, että rahoitusvälineen liikkeeseenlaskija ei kykene maksamaan rahoitusvälineen pääomaa tai tuottoa liikkeeseenlaskuehtojen mukaisesti sijoittajalle takaisin.

Korkoriski tarkoittaa korkotason vaihtelusta aiheutuvaa riskiä. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainojen jälkimarkkinahintaa, korkotason lasku puolestaan nostaa sitä.

Valuuttariski tarkoittaa valuuttakurssien vaihtelusta aiheutuvaa riskiä.

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että rahoitusvälinettä ei voi myydä tai ostaa tietyssä ajankohtana, koska sen vaihto on alhainen tai koska jälkimarkkinoita ei ole lainkaan.

Vastapuoliriski tarkoittaa pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvää riskiä kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua velvoitteistaan. Tämä voi koskea mm. johdannaisia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia ja valuuttakauppoja.

Vipuvaikutusriski tarkoittaa johdannaissopimukseen liittyvää rakennetta, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuksen tuottoon ja arvoon (positiivinen tai negatiivinen).

Yritysriski tarkoittaa sijoitusinstrumentin liikkeeseen laskeneen yhtiön menestykseen liittyvää riskiä.

Selvitysriski tarkoittaa rahoitusvälineen kaupan toteuttamiseen liittyvää riskiä siitä, että kauppa ei toteudu joko siitä syystä, että vastapuoli ei ole toimittanut rahoitusvälineitä tai maksanut kauppahintaa.

15. TIETOA B10 VARAINHOITO OY:N RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

ETF-indeksiosuusrahastot (Exchange Traded Funds)

ETF-rahastot ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia kustannustehokkaita sijoitusinstrumentteja, jotka tyypillisesti seuraavat jotakin indeksiä. ETF-rahastoja voidaan ostaa ja myydä

osakkeiden tapaan kansainvälisistä pörseistä. ETF-rahastojen säännöissä määritellään rahaston sijoituspolitiikka ja säännöt. ETF-rahastot voivat poiketa toisistaan merkittävästi sijoituspolitiikan ja riskien osalta.

ETF-rahasto jakaantuu keskenään yhtä suuriin osuuksiin, jotka tuottavat yhtäläiset oikeudet rahastossa olevaan omaisuuteen. ETF-rahaston avulla sijoittaja pystyy sijoittamaan tehokkaasti ja hajautetusti erilaisiin kohteisiin, kuten osakkeisiin, korkoihin tai hyödykkeisiin. ETF-rahastotoiminta on säänneltyä ja tiukasti viranomaisvalvottua.

ETF-rahastot ovat päivälividejä pörsien aukioloaikoina. ETF-instrumentin varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, joiden suuruus vaihtelee tuotteittain. Yleisesti ottaen ETF-instrumentit ovat kuluiltaan merkittävästi tavanomaisia sijoitusrahastoja edullisempia.

ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat pääsääntöisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF-rahastoja on kahdenlaisia, fyysisiä ja synteettisiä. ETF-rahastoihin liittyy mm. markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski sekä mahdollinen asiakasvarojen säilytykseen liittyvä riski.

Pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää jopa kokonaan, jos ETF:n kohde-etuutena olevien sijoituskohteiden hinta laskee. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-rahasto voi omistaa sen kohdeindeksissä olevat arvopaperit suoraan (fyysinen ETF) tai rahasto on voinut asettaa vakuuden (synteettinen ETF). ETF-rahastojen sopimusrakenteen vuoksi niihin voi liittyä instrumentin liikkeeseenlaskijan luottoriski. Mahdollisessa ETF-rahaston harjoittamassa osakelainauksessa on rajattu vastapuoliriski. Lisätietoja riskeistä löytyy jokaisen liikkeeseenlaskijan markkinointiesitteistä. On mahdollista, että ETF:llä ei ole sijoitusaikana jatkuvaa päivittäistä markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään ETF:ää jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski).

Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Toisaalta ETF-rahaston salkunhoitaja pyrkii rakentamaan salkun siten, että se seuraa sijoituskohteena olevan indeksin tuottoa mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Poikkeamariski tarkoittaa, että rahaston tuotto voi poiketa rahaston vertailuindeksistä. Kaikilla ETF:llä ei ole vertailuindeksiä. ETF:n poikkeama on yleensä erittäin pieni, koska tavoitteena on nimenomaan indeksituoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuu muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun ylläpitämiseen liittyvistä kaupankäyntikuluista. Osassa ETF-tuotteista on vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuottoja tappiomahdollisuudet verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen.

Sijoitusrahastot

Sijoitusrahasto on yhteissijoitusrakenne, jossa rahastoa hoitava rahastoyhtiö kerää useiden sijoittajien varoja yhteen ja sijoittaa ne eri rahoitusvälineisiin. Rahastoyhtiön yhteen keräämät varat muodostavat sijoitusrahaston. Sijoitusrahastotoiminta on viranomaisvalvonnassa. Rahastoyhtiö on jatkuvasti velvollinen raportoimaan toiminnastaan Finanssivalvonnalle. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet tahot. Sijoitusrahasto jakaantuu keskenään yhtä suuriin rahasto-osuuksiin, jotka tuottavat yhtäläiset oikeudet rahastossa olevaan omaisuuteen. Sijoitusrahaston kautta sijoittaja pystyy sijoittamaan kohteisiin, jotka ovat yksityisille sijoittajille ja pienille yrityksille vieraita tai joihin heillä ei edes ole mahdollista suoraan sijoittaa.

Sijoitusrahastolla on rahastoesite ja Finanssivalvonnan vahvistamat säännöt. Esitteestä ja säännöistä selviää, minkä tyyppinen sijoitusrahasto on kyseessä sekä millaista sijoituspolitiikkaa se harjoittaa. Rahasto voi sijoittaa esimerkiksi osakkeisiin (osakerahasto), korkoinstrumentteihin (korkorahasto) tai niiden yhdistelmiin (yhdistelmärahasto). Rahasto voi sijoittaa myös toiseen rahastoon (rahastojen rahasto). Voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan sijoitusrahastoissa voi olla kaksi tai useampia osuussarjoja. Kasvuosuudet ovat osuuksia, joissa tuotto kasvattaa osuuden arvoa, kun taas tuotto-osuuksissa tietty osa tuotosta maksetaan vuosittain kassavirtana osuudenomistajille. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia.

Rahaston säännöistä ilmenevät rahaston sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset. Sijoitusrahasto sijoittaa rahasto-osuuksien myynnistä saamansa varat rahaston säännöissä ilmaistua sijoitusstrategiaa noudattaen. Useimmat sijoitusrahastot noudattavat sijoituspolitiikassaan riskin hajauttamista koskevia periaatteita. Jotkut rahastot saattavat kuitenkin poikkeavat näistä periaatteista, jolloin niitä kutsutaan erikoissijoitusrahastoiksi.

Sijoitusrahaston riskitaso riippuu sen sijoitusstrategiasta eli sijoituskohteista. Rahaston pääoman arvo voi laskea tai pääoman voi teoriassa menettää jopa kokonaan, jos rahaston kohde-etuutena olevan instrumentin hinta laskee. Sijoitettavien varojen hajauttaminen useampaan kuin yhteen toisistaan riippumattomaan sijoituskohteeseen pienentää rahaston kokonaisriskiä suhteessa yksittäiseen sijoituskohteeseen. Jotkin sijoituskohteet ovat riskillisempiä kuin toiset. Sijoituskohteet voivat altistua markkinariskin lisäksi myös mm. liikkeeseenlaskijasta johtuville riskeille sekä oikeudellisille ja poliittisille riskeille. Rahastojen likviditeetti vaihtelee. Osa rahastoista on likvidejä päivittäin, mutta osa vain kuukausittain tai vuosineljänneksittäin. Lisäksi rahaston säännöissä saatetaan määritellä tiettyjä rajoituksia sijoittajien mahdollisuudelle lunastaa varoja rahastosta joko muiden osuudenomistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi (likviditeettiriski). Vieraan valuutan määräisten rahastojen arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset (valuuttariski).

Sijoitusrahasto pyrkii tyypillisesti voittamaan vertailuindeksinsä. Rahastosijoittajien kannalta harmillisen usein sijoitusrahaston tuotto kuitenkin käytännössä häviää vertailuindeksilleen pidemmällä ajanjaksolla, koska hallinnointi- ja kaupankäyntikustannukset heikentävät rahaston tuottoa.

Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi-, säilytys- ja kaupankäyntipalkkiot, joiden suuruus vaihtelee rahastoittain. Rahastosijoitukseen saattaa liittyä myös merkintä- tai lunastuspalkkioita. Rahaston perimät kulut eritellään rahastoesitteessä. Sijoitusrahastojen kulut ovat tyypillisesti korkeammat kuin esimerkiksi ETF-indeksiosuusrahastoissa.

Osakkeet

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema oman pääoman ehtoinen arvopaperi. Osakkeen arvo määräytyy pörssissä ja se perustuu kulloinkin vallitsevaan näkemykseen kohteena olevan osakeyhtiön arvosta. Osakesijoituksen tuotto muodostuu osakkeen arvonmuutoksesta sekä mahdollisesta osingosta. Yhtiöllä voi olla erilaisia osakesarjoja. Jollakin osakesarjalla on enemmän ääniä yhtiökokouksessa ja toiselle taas maksetaan suurempi osinko. Osake voi olla julkisen kaupankäynnin kohteena pörssissä tai kaupankäynnin kohteena vaihtoehdoisella markkinapaikalla. Osake voi olla myös noteeraamaton.

Osakesijoitusten tyypillisimpiä riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä markkinariski (osakeriski), yhtiön menestykseen liittyvä riski (yritysriski) sekä kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski

(likviditeettiriski). Likviditeettiriski on yleensä erityisen suuri noteeraamattomilla osakkeilla. Osakkeiden hinnanvaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden yleinen kehitys että tiedot liikkeeseenlaskijan menestykseen vaikuttavista seikoista. Riskiin vaikuttaa yleisesti myös mm. liikkeeseenlaskijan toimiala, lainsäädännön muutokset sekä liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Vieraan valuutan määrien osakkeiden arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset.

Osakkeenomistajan kannalta osakesijoitus on edellä kuvatuista syistä riskisijoitus. Osakesijoituksiin sisältyy mahdollisuus menettää koko sijoitettu pääoma, jos liikkeeseenlaskija ajautuu konkurssiin (vastapuoliriski). Osakesijoitukseen liittyy myös aina epävarmuus tuoton suuruudesta. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä vakiintumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti. Edellä kuvattujen tekijöiden vuoksi osakesijoitukset ovat pitkän aikavälin sijoituksia.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joilla yhteisöt hakevat rahoitusmarkkinoilta pitkäaikaista rahoitusta. Joukkovelkakirjoja voivat laskea liikkeeseen valtiot, julkisyhteisöt, yritykset, luottolaitokset ja muut talouden toimijat. Joukkovelkakirjalaina voi olla kiinteä tai vaihtuvakorkoinen. Joukkovelkakirjan arvo määritellään kassavirtojen nykyarvona markkinoilla vallitsevaa tuottovaatimusta eli diskonttokorkoa käyttäen. Kassavirrat muodostuvat joukkovelkakirjalainan ehtojen perusteella maksettavien koronmaksujen sekä lainan pääoman takaisinmaksuista. Laina maksetaan takaisin yleensä yhdessä erässä laina-ajan päättyessä. Joukkovelkakirjalainat voivat olla vakuudellisia tai vakuudettomia.

Joukkovelkakirjalainaan liittyviä tyypillisiä riskejä ovat korkoriski ja luottoriski. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan jälkimarkkina-arvoa ja korkotason lasku taas nostaa sitä. Mikäli joukkovelkakirjalaina myydään jälkimarkkinoilla ennen lainan eräpäivää, voi jälkimarkkinahinta muodostua sijoitettua pääomaa alhaisemmaksi. Mikäli joukkovelkakirjalaina on laskettu liikkeeseen muussa valuutassa kuin euroissa, liittyy lainaan myös valuutariski.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksella tarkoitetaan instrumenttia, jonka arvo riippuu sen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta johdannaisten arvoon vaikuttavasta tekijästä. Johdannaissopimuksia ovat mm. optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset ja näiden yhdistelmät. Johdannaissopimuksen kohde-etuutena voi olla esimerkiksi osake, korko, hyödyke, luottoriski tai indeksi. Johdannaissopimukset voidaan jakaa vakioituihin ja vakioimattomiin ns. OTC-johdannaisiin.

Johdannaissopimuksia käytetään yleisimmin muiden sijoitusten tai taloudellisilta riskeiltä suojaamiseen, mutta niitä voidaan käyttää myös spekulatiivitarkoituksiin. Johdannaissopimukset voivat olla hyvin lyhyitä tai usean vuoden mittaisia. Johdannaissopimuksista voi aiheutua asiakkaalle muita taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita kuin hankintakustannus, ja hankintaan voi liittyä vakuusvaatimus tai muita velvoitteita. Johdannaissopimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin mahdollinen vakuusvaje voidaan joutua kattamaan lisävakuuksilla. Vakuus voidaan myös joutua realisoimaan.

Johdannaissopimukseen liittyy huomattavia riskejä, eikä niitä näin ollen suositella kokemattomalle sijoittajalle tai sijoittajalle, jolla ei ole riittävää taloudellista riskinkantokykyä.

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Vaihtoehtoisilla sijoituksilla tarkoitetaan laajaa joukkoa omaisuuslajeja, joilla käydään kauppaa pörssin ulkopuolella. Sijoitukset voivat kohdistua esimerkiksi yksityisten yritysten osakkeisiin ja velkakirjoihin, infrastruktuuriin, raaka-aineisiin, muihin velkainstrumentteihin, kiinteistöihin tai luonnonvaroihin. Vaihtoehtoiset sijoitukset ovat tyypillisesti epälikvidejä, joten niihin sijoittavan sijoitushorisontin on syytä olla pitkä. Vaihtoehtoisia sijoituksia on sekä tuotto-odotukseltaan että riskitasoltaan hyvin erilaisia. Pahimmassa tapauksessa sijoittaja voi menettää koko sijoittamansa pääoman. Kaikki riskejä käsittelevässä luvussa esitetyt tärkeimmät riskitekijät koskevat myös vaihtoehtoisia sijoituksia.